

Embercsempészek kontra Európai Unió és Magyarország

VARGA János¹

Az Európai Unióba irányuló tömeges méretű migráció során az embercsempészek aktivitása és ezzel együtt megszerzett profitjuk jelentősen megnőtt. Az embercsempészség olyan súlyos bűncselekmény, amit jellemzően nemzetközi szervezett bűnözői csoportok hajtanak végre. A tanulmány vizsgálja az embercsempészség elleni fellépés nemzetközi jogi alapjait, politikai dokumentumait, statisztikai adatok alapján bemutatja és elemzi helyzetét a globális szinten, az Európai Unióban és Magyarországon. Következtetése szerint az embercsempészség intenzitása a jövőben még tovább fog emelkedni.

Kulcsszavak: migráció, nemzetközi szervezett bűnözés, embercsempészség, migráncsempészség

Az embercsempészség elleni küzdelem globális jellege

A migráció mértékével, összetételével, trendjeivel és földrajzával kapcsolatban sokféle adatbázisból tájékozódhatunk, s az értelmezésükkel foglalkozó könyvek,² tanulmányok köre is egyre bővebb. „Az emberek folyamatos áramlása országok, régiók és kontinensek között önmagában is konfliktusokat generál. A szabályokat megkerülő vándorláshoz jellemzően számos biztonsági kockázatot jelentő cselekmény is társul.”³

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) adatai szerint 2015 végén 65,3 millió ember élt menekültként a világban, szemben a mindössze 12 hónappal korábbi 59,5 millióval. Ez az első alkalom, hogy a szám átlépte a 60 milliós határt.⁴ Ennek a – hazánk lakosságánál hat és félszer nagyobb létszámú – migrációnak az embercsempészek a vámszedői. Ám az embercsempészek számáról, tevékenységük rejtettsége miatt nem rendelkezünk megbízható globális adatokkal.

Az embercsempészség olyan súlyos bűncselekmény, amit jellemzően nemzetközi szervezett bűnözői csoportok hajtanak végre. Ezért az ellene való fellépés szempontjából jelentős, hogy 2000. december 12–15. között Palermóban e bűncselekmények

¹ dr. VARGA János PhD, ny. határőr ezredes, tanszékvezető egyetemi docens, NKE Rendészettudományi Kar, Határrendészeti Tanszék

dr. János VARGA PhD, border guard colonel (ret.), associate professor, Head of Department, NUPS Faculty of Law Enforcement, Border Policing Department
orcid.org/0000-0002-1891-7269, varga.janos@uni-nke.hu

² Ritecz-Sallai (2015)

³ Hautzinger (2016b) 9.

⁴ www.unhcr-centraleurope.org/hu/hirek/2016/ujabb-rekord-szinten-a-menekultek-szama-a-vilagon-minden-113-ember-erintett.html (2016. 12. 04.)

megelőzésére, felderítésére, nyomozására és üldözésére vonatkozó – hazánkban 2006-ban törvénybe iktatott – egyezményt kötöttek, s többek között meghatározták a problémakör alapfogalmait is. Felidézése azért indokolt, mert a szabályozással a tömeges méretű migráció kezelésének nemzetközi konszenzuson alapuló egyetemes normáit is rögzíti, s ráadásul a szerződő felek e normák érvényesítésére kötelezettséget is vállaltak. A gyakorlati alkalmazást azonban folyamatos politikai vita kíséri az államközi kapcsolatokban. Az eseményekről hírt adva az Egyezmény értelmezésében szélsőségesen különböző álláspontokat és megnyilvánulásokat tükröznek a média hírei is.⁵

Az Egyezmény súlyos bűncselekményként fogalmazza meg a legalább négy év szabadságvesztéssel vagy súlyosabb büntetéssel büntethető bűncselekményt megvalósító magatartást.

Szervezettnek tekinti azt a bizonyos ideig fennálló, három vagy több főből álló strukturált csoportot, amely összehangoltan működik egy vagy több, az Egyezményben meghatározott súlyos bűncselekmény elkövetése céljából, közvetlen vagy közvetett módon pénzügyi vagy más anyagi haszon megszerzésére törekedve. A széleskörűen megvalósuló nemzetközi együttműködési gyakorlat közös alapja szempontjából fontos, hogy a strukturált csoport fogalmát is pontosan tisztázza: nem egyetlen bűncselekmény azonnali végrehajtására, és nem alkalomszerűen létrehozott csoport, amelyben nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepekkel rendelkezzenek vagy, hogy tagsága állandó legyen, illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen. Alkalmazásában „egy bűncselekmény akkor nemzetközi jellegű, ha:

- a) több mint egy államban követik el;
- b) egy államban követik el, de előkészítésének, tervezésének, irányításának és ellenőrzésének jelentős részét egy másik államban végzik;
- c) egy államban követik el, de olyan szervezett bűnözői csoport vesz benne részt, amely egynél több államban folytat bűnöző tevékenységeket; vagy
- d) egy államban követik el, de jelentős hatással van egy másik államra nézve.”⁶

⁵ Tovább árnyalja a képet az, hogy a jogi és a rendőri terminológia, a tudományos nyelv és a köznyelv is következetlen az embercsempészség, embercsempészet fogalom használatával. Gyakran nevezik meg migráncsempészsésként és -csempészetként, az angolban is következetlenül (eltérően) használt a *“human smuggling”* *“people smuggling”* és a *“migrant smuggling”* kifejezés. A határrendészeti terminológia fordításból eredő más problémáihoz hasonlóan. Lásd: Borszéki (2016) 194–195. Forrás: uni-nke.hu//feltoltes/uni-nke.hu/konyvtar/digitgy/phd/2016/karosi_zoltanne_borszeki_judit.pdf (2016. 11. 18.). Az uniós dokumentumok magyarra történő fordítása során nem egyszer találkozunk fogalmi zavarokkal: az uniós *Migrációs stratégiában* (10. oldal, 15. lábjegyzet) a fordító a *“migrant trafficking”* kifejezést „migráns (?) kereskedelem” helyett „embercsempészetnek” fordítja, éppen abban a bekezdésben, amely az embercsempészet és az emberkereskedelem tényállása közti jelentős különbséget magyarázza. A két fogalom közötti különbséggel sajnos sok rendészeti szakember sincs tisztában. Jelen tanulmány az embercsempészség szóhasználatot részesíti előnyben, s csak az angol nyelvű joganyag magyarba való átültetése alapján, a hivatalos fordítást követve használja a migráncsempészség, embercsempészet kifejezést.

⁶ 2006. évi CI. törvény az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezmény kihirdetéséről. 3. cikk.

Az embercsempészség jelentőségét kifejezi az, hogy a palermói egyezményben szerződő felek az ellene való fellépésről külön jegyzőkönyvet is aláírtak.⁷ Ez az első olyan nemzetközi dokumentum, amely a migránsok csempészetével és jogellenes szállításával foglalkozik, beleértve a tengeri szállítást is. A Jegyzőkönyv értelmezésében a migránsok csempészete valamely személynek – közvetett vagy közvetlen módon pénzügyi ellenszolgáltatás vagy egyéb vagyoni haszonszerzés végett – valamely olyan Részes Államba való illegális belépéséhez nyújtott segítség, amely államnak a személy nem állampolgára, vagy ott állandó tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik. Vele szemben a Jegyzőkönyvet aláíró államok a személyek szabad mozgására vonatkozó nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartásával a lehető legteljesebb mértékben megerősítik azokat a határellenőrzéseket, amelyek a migránsok csempészetének megelőzéséhez és felderítéséhez szükségesek. Tehát a hangsúlyt nem a célországokba már bejutott migránsokkal kapcsolatos tevékenységre, vagy az elfogott embercsempészek elleni hatósági eljárásokra helyezi, hanem a probléma átfogó kezelésének megfelelően a célországtól való távontartásra.

Földünk egészét behálózzák a szárazföldi, tengeri és légi embercsempész-útvonalak. Így érthető, hogy külön fejezet foglalkozik a migránsok tengeren való csempészetének megakadályozására és visszaszorítására irányuló együttműködésről. Afrikából és Ázsiából több tengeren át utat találó migrációs hullám⁸ ért az Európai Unióba az új évezredben, amely napjainkban is a legnagyobb kihívások egyikének tekinthető.

Az utólagos elemzés részeként – jelentőségének nem megkérdőjelezésével – meg kell jegyezni, hogy a Jegyzőkönyv is tükrözi a nemzetközi szerződések azon sajátosságát, hogy a tartalmat érintően a konszenzusos elemek csak néhány fontos intézkedésre szorítkoznak, s a nem idetartozó akár lényeges problémakörök nem is kerülnek említésre, megmaradnak a nemzeti hatáskörben. Ugyanakkor figyelemreméltó a Jegyzőkönyv 18. cikke, amelyben minden Részes Állam egyetértett azzal, hogy indokolatlan késedelem nélkül elősegíti és elfogadja annak a személynek a visszaküldését, akire a migránsok csempészete, vagy az azzal kapcsolatos más bűncselekmény elkövetése irányult, és aki a saját állampolgára, vagy aki a területén a visszaküldés időpontjában állandó tartózkodási jogosultsággal rendelkezik. Értelmezésében a jogellenes belépés az államhatár átlépését jelenti anélkül, hogy eleget tennének a fogadó államban lévő szükségés követelményeknek.

Mindezek megadják az alapját annak, hogy az Európai Unióba jogellenesen belépett személyek visszaküldésre kerüljenek. A visszaküldésre vonatkozó uniós szabályozás ennél tágabb körre, az illegálisan ott-tartózkodók körére is kiterjed. Az illegális tartózkodás olyan harmadik országbeli állampolgár jelenléte valamely tagállam területén,

⁷ 2006. évi CIII. törvény az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve kihirdetéséről.

⁸ Lásd többek között: Ritecz (2016b) 174–189.

aki a Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikkében⁹ meghatározott beutazási feltételeknek vagy az adott tagállamban érvényes egyéb beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek nem, vagy már nem felel meg.¹⁰ A határforgalom-ellenőrzéssel szemben feltámasztott követelmények érvényesítése a schengeni térség biztonságának egyik meghatározó eleme.¹¹ A kor technikai és technológiai követelményeinek megfelelően védett úti okmányok embercsempészek általi „beszerzése” nem könnyű, az utánzatok és hamisítványok pedig egyszerű eszközökkel és módszerekkel már az első vonalas ellenőrzések során kiszűrhetőek.¹²

A végrehajtás egyik kulcsszerepét betöltő Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet¹³ a visszaküldés alatt a 2008/115/EK irányelvben meghatározott kiutasítást érti. Eszerint a kiutasítás egy harmadik országbeli állampolgár visszatérési folyamata, függetlenül attól, hogy visszatérési kötelezettség önkéntes teljesítéséről vagy kitoloncolásról van szó:

- a származási országába, vagy
- egy tranzit országba közösségi vagy kétoldalú visszafogadási megállapodásoknak vagy egyéb megegyezéseknek megfelelően, vagy
- más harmadik országba, ahova az érintett harmadik országbeli állampolgár önkéntesen vissza kíván térni és amely őt befogadja.¹⁴

Az embercsempészek elleni küzdelem az Európai Unióban

A palermói egyezmények előkészítésében és megszületésében az európai államok kezdeményező szerepet töltek be, hisz a nemzetközi szervezett bűnözés és ennek részeként az embercsempészség elleni fellépés fontos volt számukra. Ez az időszak volt, amikor az Ázsiában, s főleg Közép- és Közel-Keleten kirobbanó háborús és polgárháborús konfliktusok, valamint az Afrikában dúló háborúk és a több tényezőből eredő éhínség következtében a migrációs irányok átrendeződtek.¹⁵ A kiváltó okokat jellemezve a kényszerű migráció fogalmával írhatjuk le ezt a jelenséget: „...a kényszer szülte migráció mögött nem gazdasági, egy jobb életkörülményeket biztosító hely ígérete feszül,

⁹ A fogalom meghatározás óta az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 562/2006/EK rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határellenőrzési kódex) létrehozásáról megváltozott, felváltotta az Európai Parlament és a Tanács (EU) ugyanabban a tárgyban hozott 2016/399 rendelete, amely a beutazási feltételeket a 6. cikkben tartalmazza.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról. 3. cikk 2.

¹¹ Balla (2010) 97–105., Balla (2016) 30–44.

¹² Balla (2013) 12.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1624 rendelete (2016. szeptember 14.) az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről. 2. cikk 11.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról. 3. cikk 3.

¹⁵ Lásd: Ritecz (2016) 109–139.

hanem az egyén akaratán kívüli krízishelyzet, amely mint taszítóerő minden más tényezőnél hangsúlyosabban jelentkezik.”¹⁶

Azóta egymás után több – jellemzőiben markáns különbségeket mutató – migrációs hullám érte el Európát, ám több gerjedt az európai földrészen is. Közülük a nyugat-afrikai országokból Spanyolországba irányuló illegális migráció kezelésének 2006–2011 közötti, valamint a 2013–2015 között Koszovóból Nyugat-Európába tartó tömeges méretű migrációt az integrált határigazgatási modell alkalmazásának sikeres példájának tekinthetjük.

Az embercsempészés elleni fellépés terén azonban csak egyes ügyekben tudunk eredményeket felmutatni, s távolinak tűnik a kívánt eredményesség. Szerepet játszott ebben a napjainkban zajló, és egyre markánsabban körülírható világméretű gazdasági válság, amelynek kezdetét legtöbbször 2008-ra teszik. Nemcsak az unió és tagállamai, hanem a szervezett bűnözés is új, hatékonyabb megoldásokat keresett. A határellenőrző szervek, közöttük az uniós határőrizeti ügynökség (Frontex¹⁷) költségvetése csökkent. A szervezett bűnözői csoportok is igyekeztek csökkenteni költségeiket, tevékenységükben előtérbe került az egyes bűncselekményformák összefonódása, az embercsempészéssel együtt zajló műkincscsempészet, az erőszakos módszerek alkalmazása.¹⁸

„Az embercsempészek által alkalmazott módszerek terén újdonságként jelentkezett, hogy a „gazdaságosság” jegyében több száz migránst zsúfoltak lélekvesztőikbe a tengeri határok illegális átlépéséhez. Ez több alkalommal vezetett tengeri katasztrófához, s csak bizonytalan becslések születtek a hajótörésekben elpusztultak számára vonatkozóan. A határellenőrző szerveknek többször kellett mentési feladatokban részt venni. Az illegális migráció elleni küzdelemre létrejött szervezetek szolgálatellátása során az intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazása helyett többször az emberi élet feltétlen védelme került előtérbe.”¹⁹

Annak érdekében, hogy az emberi jogok maradéktalanul érvényesüljenek az Európai Unióban és a schengeni térségben, a Frontex széleskörű együttműködés keretében egységes követelményeket és ajánlásokat dolgozott ki²⁰ a határőrök alap-²¹ és közép-szintű²² felkészítésre vonatkozóan, valamint speciális képzéseket szervezett.

Elsősorban a tengeri határokon felé igyekvők ismétlődő katasztrófái indították az Európai Uniót arra, hogy 2013. október 22-én létrehozza az európai határőrizeti rendszert (Eurosur). Ezzel – a helyzetismeret, és az unió tagállamainak külső határain való reagálási képesség fejlesztése érdekében – közös keretet hozott létre a tagállamok és a Frontex közötti információcseréhez és együttműködéshez az illegális bevándorlás és a határokon átnyúló bűnözés felderítése, megelőzése és leküzdése, valamint a migránsok életének védelméhez és megmentéséhez való hozzájárulás céljából.

¹⁶ Ritecz–Sallai (2015) 15.

¹⁷ Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség.

¹⁸ Varga (2011) 195.

¹⁹ Uo. 196.

²⁰ Frontex, Vol. I. 122., Frontex, Vol. II. 49.

²¹ Kiss (2008) 335–341.

²² Kiss (2011) 102–109.

Az európai határőrizeti rendszert létrehozó rendelet csak a külső szárazföldi és tengeri határok őrizetére alkalmazható, beleértve az illegális bevándorlás és a határokon átnyúló bűnözés felderítése, megelőzése és leküzdése, valamint a migránsok élete védelmének és megmentésének biztosításához való hozzájárulás érdekében a jogellenes határátlépések monitoringját, felderítését, azonosítását, nyomon követését, megakadályozását és feltartóztatását. Nem alkalmazható azokra a jogi vagy közigazgatási intézkedésekre, amelyeket azt követően hoztak, hogy egy tagállam illetékes hatósága határokon átnyúló bűncselekményt derített fel, illetve a külső határokat jogellenesen átlépő személyeket tartóztatott fel.²³

Az európai határőrizeti rendszert létrehozó rendeletnek köszönhető három, a határőrizeten jóval túlmutató gyakran használt kifejezés tartalmának pontos meghatározása:

- „határokon átnyúló bűnözés»: a külső határokon, azok mentén vagy azok közelében elkövetett minden, határokon átnyúló vonatkozású súlyos bűncselekmény;
- »válsághelyzet»: bármely olyan, a külső határokon, azok mentén vagy azok közelében előforduló természeti vagy ember okozta katasztrófa, baleset, humanitárius vagy politikai válság vagy bármely egyéb, a külső határokon, azok mentén vagy azok közelében bekövetkező súlyos esemény, amely jelentős hatással lehet a külső határok ellenőrzésére;
- »rendkívüli esemény»: a külső határokon, azok mentén vagy azok közelében kialakult, az illegális bevándorláshoz, a határokon átnyúló bűnözéshez vagy a migránsok életét fenyegető veszélyhez kapcsolódó helyzet.”²⁴

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága a *Határok megfigyelése* programjában is árnyaltan látja a problémát. „Napjainkra a migrációs mozgások rendkívül összetetté váltak, a bevándorlóknak csak egy része menekül életét és szabadságát veszélyeztető körülmények miatt. A migránsok – többségük gazdasági migráns – jellemzően egy jobb, gazdagabb élet reményében kelnek útra, az embercsempészek pedig több milliárd dolláros üzletágat építettek e vágyukra. Az embercsempészés az EU keleti határvidékén is problémát okoz.”²⁵

Mindezek ellenére az embercsempészés elleni küzdelem még 2014-ben sem szerepelt a Bizottság figyelmének előterében, amit az is bizonyít, hogy a belső biztonsági stratégia eredményeinek számbavétele és átfogó célkitűzéseinek megfogalmazása során még említésre sem kerül.²⁶ Alig egy év múlva, a migrációs hullám felerősödésével azonban már a fókuszban találjuk.

Az Európai Tanács 2015. április 23-i rendkívüli ülése megtárgyalta a Földközi-tengeren kialakult tragikus helyzetet és megelőző intézkedésekről döntött. Ezek között

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1052/2013/EU rendelete (2013. október 22.) az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) létrehozásáról 1-2. cikk.

²⁴ Uo. 3. cikk. Az európai határőrizeti rendszerről szóló ovábbi információkat bemutató infografika: ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/infographics/index_en.htm#080126248ad359ff/c_ (2016. 12. 10.)

²⁵ www.unhcr-centraleurope.org/hu/mivel-foglalkozunk/hatarok-megfigyelese.html (2016. 12. 04.)

²⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak Az Európai Unió 2010–2014 közötti belső biztonsági stratégiájáról szóló végrehajtási zárójelentés. Brüsszel, 2014. 06.20. COM (2014) 365 final.

kötelezettséget vállalt az uniós jelenlét megerősítésére a Földközi-tengeren. Az embercsempészek elleni küzdelem felvételére, az illegális migráció kiindulási országaiiban – kiemelten Líbiában, Szíriában, Tunéziában, Egyiptomban, Szudánban, Maliban és Nigériában – való szerepvállalásra a migrációt kiváltó okok megszüntetésére, konkrét támogatások nyújtására, a migrációs útvonalak megfigyelésére és ellenőrzésére. A kulcsfontosságú országokba európai migrációs összekötő tisztviselőket küld, hogy információt gyűjtsenek a migrációs áramlásokról, egyeztessenek a nemzeti összekötő tisztviselőkkel, valamint közvetlenül együttműködjenek a helyi hatóságokkal. Regionális fejlesztési és védelmi programokat dolgoz ki Észak-Afrika és Észak-Kelet-Afrika országaiban.²⁷

Az Európai Unió 2015. május 13-án elfogadott migrációs stratégiája²⁸ ennek a nyilatkozatnak a szellemében számol a migrációból származó előnyökkel, s megfogalmazza a hátrányokat is. A helyzet kiélezettségét jellemzi és a migráció terén kialakult biztonságpolitikai veszélyek nagyságát alátámasztja, hogy a szokásos hosszú bevezető helyett, azonnal rátér a megteendő intézkedésekre, s közöttük a tengeren való életmentésre és az embercsempész bűnszövetkezetek célbavételére. Síkra szállt az embercsempészek azonosítására és megcélzására irányuló információk összegyűjtéséért, hatékony felhasználásáért. Elhatározta a tengeri információs műveletek megerősítését, az uniós ügynökségek közötti együttműködés fejlesztését. A feladatszabást a Frontexnek és az Europolnak²⁹ az embercsempészek által használt hajók profiljának kidolgozására, ezek felhasználására az azonosításukra és mozgásuk nyomon követésére. Ugyancsak kitért a migránsok és a menekültek „bevonására” használt internetes tartalmak azonosítására, és előírta azok eltávolítását. Megalkotta a migrációkezelés javítására szolgáló négy pillért, s közülük az elsőbe – az illegális migráció kiváltó okainak csökkentésébe – sorolja az embercsempészek és -kereskedők elleni küzdelmet. Ennek során döntő jelentőséget tulajdonít a harmadik országokkal való együttműködésnek.³⁰ Az uniós ügynökségek az embercsempészek bűnszövetkezetei elleni fellépés intenzitásának növelése érdekében támogatják a tagállamokat, s ennek során elsősorban segítséget nyújtanak az embercsempészek azonosítása, a velük szembeni nyomozások és büntetőeljárások lefolytatása, vagyonuk zár alá vétele és elkobzása terén.

Az Európai Unióba irányuló tömeges méretű migráció 2015-ben tetőző hullámai sokszerű hatást gyakoroltak a migrációs útvonalakon elhelyezkedő országok mind-egyikére. Az ún. arab tavaszt túlélte schengeni rendszer ismét recsegett-ropogott. Ismét megerősítést nyert az a schengeni elv, hogy a külső határral rendelkező országoknak maguknak kell a válsághelyzetet kezelniük, ráadásul több ország a schengeni belső határain rövidebb-hosszabb ideig visszaállította a határellenőrzést. Újból tapasztalhatuk azt a türelmetlenséget, amit a teljes érvényű schengeni csatlakozásunk után már

²⁷ www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2015/04/23-special-euco-statement/ (2016. 12. 03.)

²⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. Az Európai Migrációs Stratégia. Brüsszel, 2015.5.13. COM (2015) 240 final.

²⁹ Európai Rendőrségi Hivatal (*European Police Office*).

³⁰ Kovács (2008) 131–144.

majdnem elfelejtettünk: Ausztriába Hegyeshalom felé az autópályán utazva több órás várakozásra vagyunk ítélve az osztrák határőrizeti szervek módszeres határellenőrzése miatt. Ám az embercsempészek aktivitásának ugrásszerű növekedése is alátámasztotta ezeket az intézkedéseket.

Az unió vezetése továbbra is lépéskényszerben volt. Az Európai Tanács 2015. június 25-26-i ülésén, majd az állam- és kormányfőknek a migrációról tartott 2015. szeptember 23-i informális ülésén úgy igyekeztek megoldást kell találni a rendkívül feszült helyzetre, hogy a már meglévő szervezeti alapokon a schengeni külső határok ellenőrzését megerősítő lépéseket tesznek, főleg a Frontex, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) és az Europol erőforrásainak kibővítésével, illetve a tagállamok emberi erőforrásainak és technikai eszközeinek hatékonyabb alkalmazásával.

A Frontex ugyan megnövelte a határok biztonságosságát azáltal, hogy a külső határok kezelésére vonatkozó közösségi intézkedések végrehajtásában megpróbálta biztosítani a tagállamok önálló tevékenységének koordinációját, azonban az Európai Unióba irányuló tömeges méretű migráció kezelésében már nem tudott érdemben részt venni, 2016-ban szükség volt az Európai Határ- és Parti Őrség létrehozására, s ezzel a migráció kezelésének sokkal szélesebb körű, a kialakult helyzet drámaisága által sürgetően megkövetelt hatékony intézkedések lehetőségeinek a megteremtésére.

Közvetveleg meg kell jegyezni, hogy a hosszan elnyúló előkészítő tárgyalássorozat ismét megerősítette azt a tapasztalatot, hogy a schengeni folyamat kibontakozása és fejlődése úgy is tekinthetünk, mint az Európai Unió laboratóriumára, ahol sorozatosan olyan megoldásokat kell kidolgozni, amelyekre az uniós döntéshozatal még nem érett meg, sőt magát az unió lényegét érintik. Több tagállam tárgyaló képviselői – s főleg a szárazföldi külső schengeni határokkal nem rendelkezők – úgy vélték, hogy az unió határőrizeti szervezetének és ügynökségének olyan különleges felhatalmazásokat kell adni, amelyek alapján azok a saját és egyben az uniós külső határait őrzéséért felelős nemzeti hatóságok beleegyezése nélkül, önállóan is tehetnek a nemzetállamok területén intézkedéseket. Végül ebben a sarkalatos kérdésben kompromisszum született: „Az európai integrált határigazgatás az Ügynökség és a határigazgatásért felelős nemzeti hatóságok, közöttük – tengeri határellenőrzési műveleteiknek és egyéb határellenőrzési feladataiknak megfelelő mértékben – a parti őrségek megosztott felelőssége. Míg a tagállami külső határok igazgatása – a tagállamok saját érdekében és valamennyi tagállam érdekében – továbbra is elsődlegesen a tagállamok felelőssége, addig az Ügynökség feladata a külső határok igazgatására vonatkozó uniós intézkedések alkalmazásának támogatása, az említett intézkedéseket végrehajtó tagállamok intézkedéseinek megerősítése, értékelése és koordinálása révén.”³¹ A kidolgozott működési mechanizmus ezt a szellemet biztosítékok beépítésével érvényesíti, ami viszont a döntési időt jelentősen megnöveli, ezzel a reagálóképességet csökkenti.

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1624 rendelete (2016. szeptember 14.) az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről. Preambulum (6).

Míg a Frontexet létrehozó, azóta többször módosított uniós rendelet³² az embercsempészésről (avagy migránsok csempészéséről) nem ejtett szót, a helyébe lépett már kifejezetten erős hangsúllyal megfogalmazott intézkedési lehetőségeket teremtett – még a határon átnyúló bűncselekmények elleni fellépés más megjelenési formái közül is kiemelve. Ezek közül kiemelésre érdemes:

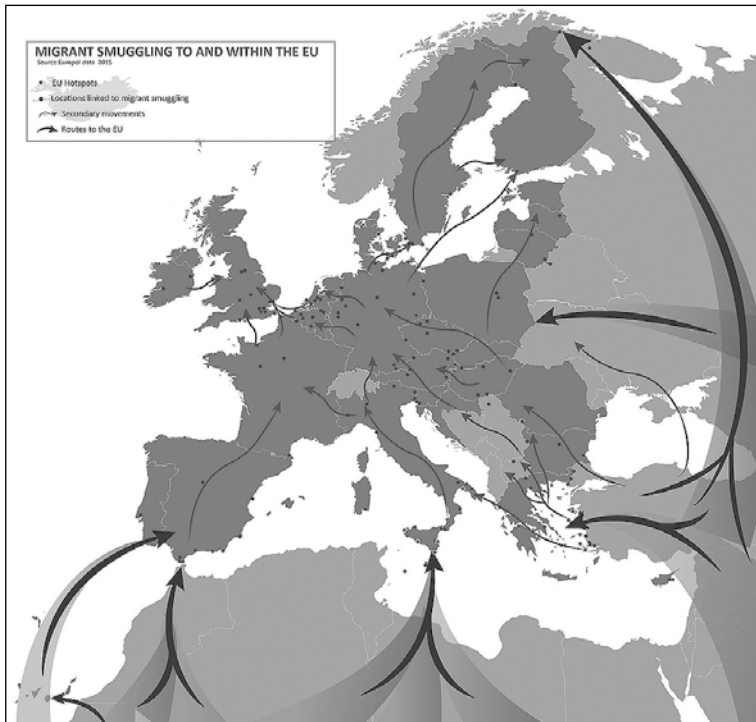
- a migránsok csempészésének megelőzésével és felderítésével kapcsolatos intézkedéseket beemeli a határellenőrzés fogalmkörébe, amely az európai integrált határigazgatás első eleme;
- a migránsok csempészésének megelőzésének és felderítésének céljából is széleskörű együttműködést folytathat a bizottsággal, más uniós intézményekkel, az Európai Külügyi Szolgálattal, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatallal, az Europollal, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével, az Eurojusttal, az Európai Unió Műholdközpontjával, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséggel, az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal, az unió más intézményeivel, szerveivel, hivatalaival és ügynökségeivel, valamint a nemzetközi szervezetekkel;
- a migránsok csempészése elleni harc során is indíthat közös műveleteket és gyorsreagálású határvédelmi intervenciókat a külső határoknál, az ezek során a migránsok csempészésével gyanúsítható személyekről gyűjtött személyes adatokat kezelheti.

Az Európai Unióba irányuló és jelenleg is tartó tömeges méretű migrációhoz kapcsolódó embercsempészésre adott válaszok egyikeként az Europol keretében 2016. február 22-én jött létre az embercsempészés elleni fellépésre szakosodott központ,³³ amely honlapján egyre gazdagabb információt kínál tevékenységéről. A 2015. évi adatok alapján készített helyzetértékelése részeként közzétett 1. ábrán az Európai Unióba irányuló és az azon belül megvalósuló embercsempészés fő útvonalait tanulmányozhatjuk. A térkép jól szemlélteti a nyugat-balkáni migrációs útvonalra való rátelepedést, ám lényegesen eltér az előző években jellemzőktől abban, hogy Törökországból Oroszországon át határozott irányt mutat a Skandináv-félsziget felé. A nyugat-balkáni útvonalat jelző nyíl már nem halad át Magyarországon, hanem délről nyugat felé tart. Ez megerősíti a magyar migrációkezelésnek azt a tapasztalatát, hogy a meghozott komplex intézkedések hatékonyak és elterelő hatásúak. Ugyanakkor egyértelműen mutatja hazánknak a másodlagos migrációban kiinduló országgént betöltött megkülönböztetett szerepét.

³² A Tanács 2007/2004/EK rendelete (2004. október 26.) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról.

³³ Europol launches the European Migrant Smuggling Centre (EMSC).

www.europol.europa.eu/newsroom/news/europol-launches-european-migrant-smuggling-centre (2016. 12. 03.)

1. ábra: Migráncsempészés az Európai Unióba és azon belül.

Forrás: www.europol.europa.eu/about-europol/european-migrant-smuggling-centre-emsc (2016. 12. 03.)

Az Europol honlapján közzétett infografika és az Európai Unióban folyó embercsempészésről készített jelentés minden eddiginél pontosabban írja le a helyzetet jellemző tényeket, amelyek közül néhány külön kiemelésre érdemes:

- 2015-ben több mint egymillió migráns lépett be az Európai Unióba illegálisan, akiknek több mint 90%-át szervezett bűnözői hálózatok tagjai segítették;
- a migránsok potenciálisan veszélyeztetettek a munkavállalás és a szexuális kihasználás terén;
- több mint 3770 migráns vesztette életét a Földközi-tengeren;
- több mint 250 embercsempész hotspotot azonosítottak az Európai Unióban (közülük négy Magyarországon található), illetve azon kívül;
- az Europol 1551 határon átnyúló nyomozást támogatott;
- az embercsempész bűnszövetkezetek éves profitja a becslések szerint 3-6 milliárd euróra tehető.³⁴

³⁴ Migrant smuggling in the EU. February 2016. www.europol.europa.eu/publications-documents/migrant-smuggling-in-eu (2017. 11. 21.)

Az Európai Unióban gondot okoz, hogy a palermói egyezményhez fűzött Jegyzőkönyv 18. cikkében egyszerűen, az aláíró államok számára elfogadott módon megfogalmazott eljárást a csempészet migránsok visszaküldéséről a dublini egyezmény bonyolult szabályozása mintegy felülírta. Ma már nyilvánvaló, hogy a dublini rendszer az idők próbáját nem állta ki, hátrányosan érinti a schengeni külső határral rendelkező tagállamokat, s helyette új szabályozás szükséges.

Az embercsempészás magyar trendjei

Az embercsempészás Magyarországon 1945–1950 között élte egyik fénykorát, amikor az ország nyugati és déli államhatárait műszaki zárral erősítették meg.³⁵

A következő társadalmi rendszerváltás is alapjaiban változtatta meg a biztonságpolitikai helyzetünket. Több globális és regionális kihívás között ebben az időszakban a romániai forradalom, a délszláv háborúk miatt kellett olyan ismétlődő biztonsági kihívásokkal szembesülnünk, mint az illegális migráció és az embercsempészás.³⁶ A feljegyzések alapján a migrációs helyzet lényegesen eltérő, de az embercsempészek tevékenysége sok téren hasonló jegeket tartalmazott. Rövid felidézése lehetőséget ad az embercsempész-tevékenység általános jegyeinek tanulmányozására.

Az embercsempészás intenzitása elsőnek a magyar–román államhatáron nőtt meg. 1991-ben az orosházi határőrkerület „99 embercsempészt és 39 határsértő segítőt fogott el, akik bizonyítottan 131 esetben 2991 főt szöktettek át az államhatáron, a jobb megélhetés reményében szökésre vállalkozókat szinte mindenükből kifosztva... A román határőrizeti szervekkel az embercsempész és árucsempész tevékenység visszaszorítása érdekében közös megállapodások születtek, tevékenységük egyre határozottabb és eredményesebb lett.”³⁷

1992-ben „az első negyedév az embercsempész szervezetek tömeges működésének, nagy csoportok határon való egyidejű, több helyen történő átjutásának időszaka. Az orosházi határőr igazgatóság határszakaszán 41 embercsempész csatornát, 68 gyűjtő-, pihenő-, berakodó helyet derítettek fel. Az eredményes fellépés hatására az embercsempészek tevékenysége fokozatosan áttevedött a nyírbátori határőr igazgatóság határszakaszára, majd az 1992. június 15-én hatályba lépő román határőrizeti törvény hatására visszafogottabbá, ugyanakkor mélyebben konspirálttá, szervezettebbé vált, előtérbe került a 3-5 fős kis csoportok átirányítása a határon”.³⁸

Az egységes schengeni térséghez való csatlakozásunk óta hazánkban „az embercsempész tevékenység alapvetően két meghatározó jelenségkörre osztható. Az egyik esetben azok a szervezett csoportok jelennek meg, amelyek a schengeni területre történő ellenőrizetlen beutaztatásban működnek közre, a másik esetben a már bejutott

³⁵ Fórizs (2016) 52–64.

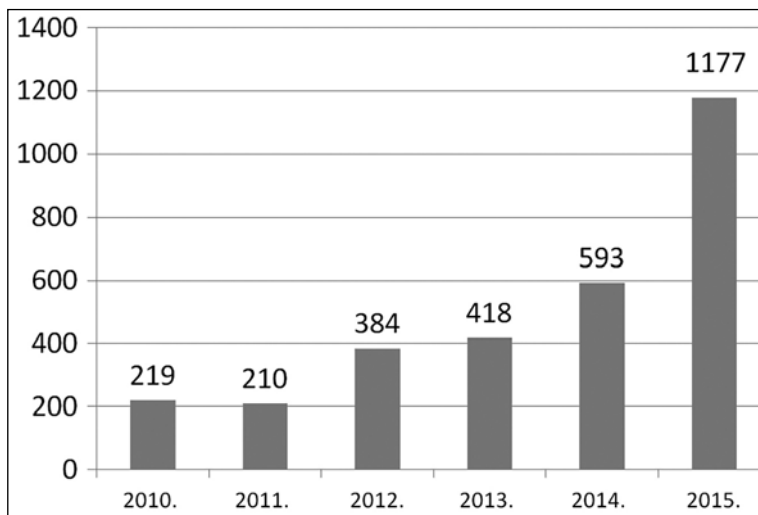
³⁶ Varga (1999) 28.

³⁷ Szabó–Bakondi–Sándor (1993) 50.

³⁸ Uo. 50–51.

migránsok ún. másodlagos mozgásához, valamely nyugat-európai országba – szintén ellenőrizetlen körülmények közötti – továbbutaztatáshoz nyújtanak segítséget.”³⁹

Az elmúlt évek embercsempész és jogellenes tartózkodás elősegítő személyek elfogásai 2012-ben mutatnak jelentős, az előző évihez képest 174 fős emelkedést. A 2. ábra azt mutatja, hogy 2015-ben az emelkedés már 584 fős, azaz kis híján megduplázódott (98%-kal nőtt).

2. ábra: Embercsempész és jogellenes tartózkodás elősegítése elfogások Magyarországon 2010–2015 között. Készítette: Varga János.

Forrás: ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet (2016. 11. 04.)

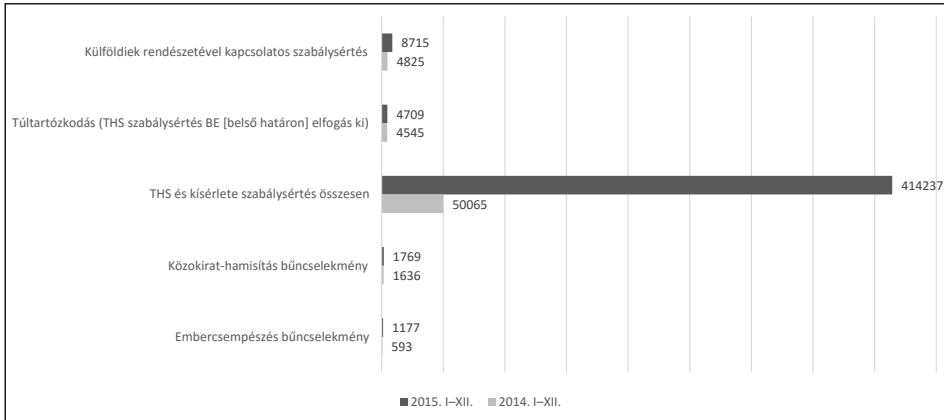
Ha az utolsó két év adatait az összes illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekménnyel együtt vizsgáljuk még árnyaltabb képet kapunk. A 3. ábrán láthatjuk, hogy a tiltott határátlépések száma 364 172 fővel nőtt és ez a dinamika 727%-os erősödését jelentette. Ehhez képest az embercsempészség miatt elfogottak számának „csupán” 98%-os emelkedése nem tűnik jelentősnek.

Ám a számok önmagukban nem képesek kifejezni a legtipikusabb migrációs bűncselekmény⁴⁰ súlyos következményeit, s az egyedi embercsempész-akciók valóságos hatását. Az Europol és a magyar Készenléti Rendőrség részét képező Nemzeti Nyomozó Iroda Szervezett Bűnözés Elleni Főosztályának Illegális Migráció Elleni Osztálya több ügyben sikeresen dolgozott együtt. Közülük kiemelésre érdemes a 71 migráns tragikus halálát eredményező bűncselekmény, amelynek felfedése után az osztrák társszervek 2015. augusztus 27-én értesítették a magyar rendőrséget, hogy az A4-es autópálya

³⁹ Hautzinger (2015) 66.

⁴⁰ Hautzinger (2016a) 77.

Bécs felé vezető szakaszán, Parndorf település közelében, a leállósávban egy magára hagyott, magyar forgalmi rendszámú tehergépjárművet találtak, amelynek rakterében több halott volt. Az embercsempész-hálózatot nemzetközi együttműködés keretében számolták fel.⁴¹

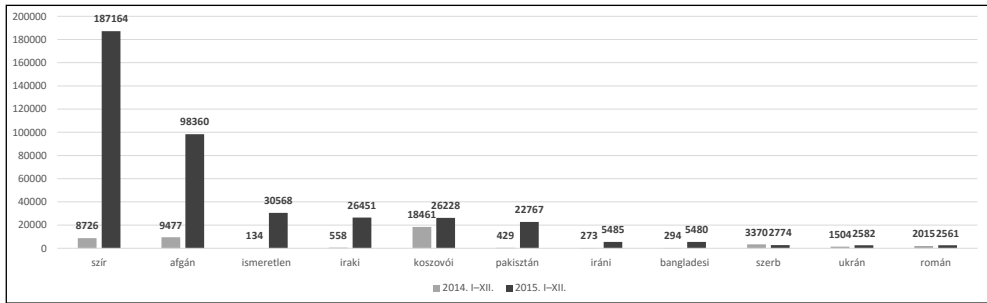

3. ábra: Illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények megoszlása Magyarországon 2014–2015-ben.

Forrás: ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_hk_2015.12.pdf (2016. 11. 04.)

Az illegális migráció folyamatosan változó körülményeiről tanúskodik a 4. ábra is. A jogellenes cselekmények száma az elkövetők állampolgársága szerint csoportosítva a vizsgált két évben dinamikus növekedést mutat, ám eltérő mértékben. A határrendészeti elemző-értékelő munka, a kockázatelemzések feltárják az adatok belső összefüggéseit, összevetik a megtörtént események általánosítható tapasztalataival és egyes esetek különös, újszerű jellegzetességeivel. A tanulmány keretei is megengedik néhány adat kiemelését. 2015-ben a migránsok között túlnyomó többségben szír és afgán állampolgárok voltak (összesen 285 524-en). Az ismeretlen kategóriában azok vannak, akik nem tudják hitelt érdemlően bizonyítani állampolgárságukat. Az eljárások tapasztalatai szerint sok olyan van közöttük, aki úgy értékeli, hogy menedékjogi kérelmének kedvező elbírálása saját okmányaival eleve reménytelen.

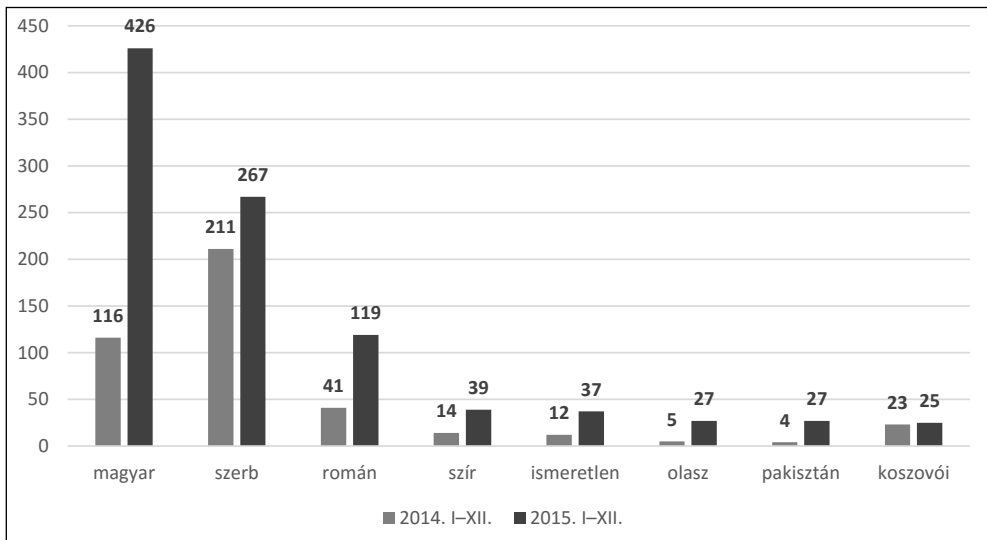
⁴¹ www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/halalfurgon-harom-oran-belul-megfulladt-a-71 (2016. 12. 03.) A sajtótájékoztatóhoz kapcsolt videó és infografika szemléletesen bizonyítja a bűnszövetkezet nemzetközi jellegét, szervezettségét.

4. ábra: Illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények állampolgársági megoszlása Magyarországon 2014–2015-ben.

Forrás: ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_hk_2015.12.pdf (2016. 11. 04.)

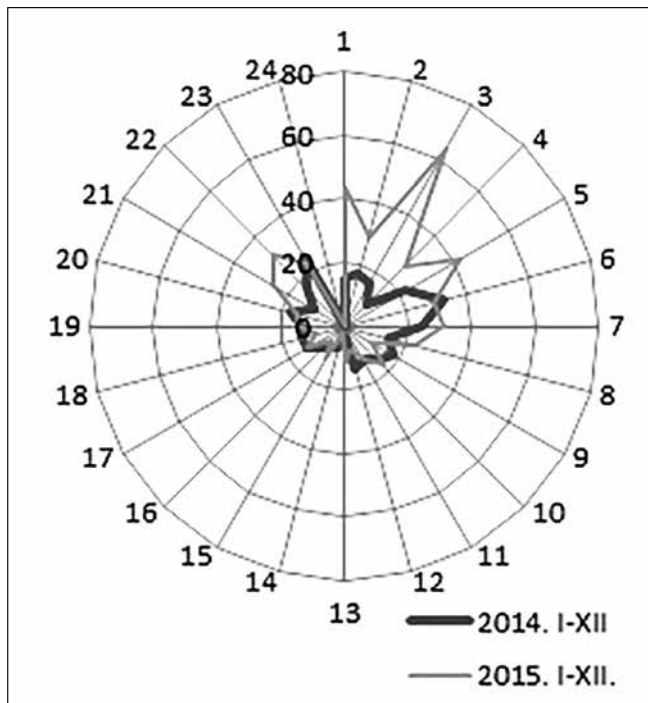
Az 5. ábrát szemlélve nem meglepő, hogy a magyar–szerb államhatáron át zajló illegális migrációra rátelepedő embercsempészek között a magyar, a szerb és a román állampolgárok túlnyomó többségben voltak. Ők azok a „sétáltatók”, akik a határterületen élve jó helyismerettel rendelkeztek, s az embercsempészségben úgy vettek részt, hogy az államhatáron átvezették az illegális migránsokat, illetve onnan az ország mélységi területeire, vagy kisebb részben egyből a nyugat-európai célországokba szállították őket.

5. számú ábra: Embercsempész bűncselekmények főbb állampolgársági kategóriái.

Forrás: ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_hk_2015.12.pdf (2016. 11. 04.)

A 6. ábrán arról láthatunk összeggést, hogy az embercsempészek a nap melyik órájában hajtották végre a bűncselekményt. A határrendészeti kockázatelemzések fontos részét és a szolgálat-szervezések egyik szempontját alkotják az ebből levonható – más tényezőkkel is összevetett – következtetések. A diagram két év eseményeit megjelenítő vonalaiból azt látjuk, hogy 2014-ben az esetek alacsonyabb számban, közvetlenül sötétedés után, illetve a kora reggeli órákban történtek. 2015-ben nemcsak a dinamika nőtt, hanem kifejezetten megváltozott a diagram üzenete. Legtöbben az éjszaka leple alatt próbálták észrevétlenül átlépni az államhatárt, s ennek során is a preferált időpontjuk három óra körül volt. Ez az elkövetés céltudatosságának, kvalifikáltságának növekedésére enged következtetni. Azt a szakmai tapasztalatot is alátámasztja, hogy az embercsempészek és az államhatár őrzői folyamatosan értékelik a kialakult helyzetet és annak változására mindkét fél a siker reményében reagál.⁴² Ez az embercsempészség elleni társadalmi fellépés más területein is jól azonosítható jelenség a tömeges méretű illegális migráció hatékony kezelésének is egyik tényezője.

6. ábra: Embercsempész bűncselekmények a nap órái szerinti megoszlásban.
 Forrás: ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_hk_2015.12.pdf
 (2016. 11. 04.)

⁴² Varga (1992)

Összegzés

A tanulmány alapján is levonható az a következtetés, hogy a nemzetközi szervezett embercsempész csoportok tevékenységének intenzitása a jövőben még tovább fog emelkedni – válaszul a migrációs útvonalakon elhelyezkedő országok által hozott intézkedésekre. Az ebből származó biztonsági kockázatok és veszélyforrások jellege igényli a helyzet folyamatos elemzését és értékelését, a határrendészeti és bünyügyi szervek gyakorlati lehetőségeinek tökéletesítését, nemzetközi együttműködésének erősítését,⁴³ reagáló képességének és „viselkedéskompetenciájának” fejlesztését.⁴⁴ Ebből adódó fontos feladat a leendő határrendészeti szakemberek képzése.⁴⁵

IRODALOMJEGYZÉK

- Balla József (2010): Biztonság növelése a határforgalom-ellenőrzésben. *Határrendészeti Tanulmányok*, 7. évf. 1. sz. 97–105.
- Balla József (2016): Úti okmányok a XX. század elején és végén, avagy az úti okmányok 110 éve. *Határrendészeti Tanulmányok*, 13. évf. 2. sz. 30–44.
- Balla, József (2013): *Biometric data in documents*. Forrás: www.biztonsagpolitika.hu (2017. 12. 14.)
- Borszéki Judit (2016): *Az angol szaknyelvi kompetenciák szerepe a határrendészeti szervek nemzetközi együttműködése megvalósításában, fejlesztésük lehetőségei*. Doktori értekezés. Budapest, NKE. Forrás: uni-nke.hu/feltoltes/uni-nke.hu/konyvtar/digitgy/phd/2016/karosi_zoltanne_borszeiki_judit.pdf (2016. 11. 18.)
- Fórizs Sándor (2016): Események a határőrségi aknamezőkön az osztrák–magyar államhatáron (1949–51). *Hadtudomány*, 26. évf. 1-2. sz. 52–64.
- Hautzinger Zoltán (2015): Az illegális migráció büntetőjogi aspektusai. In Hautzinger Zoltán szerk.: *Migráció és rendészet*. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat.
- Hautzinger Zoltán (2016a): *Idegen a büntetőjogban*. Pécs, AndAnn Kft.
- Hautzinger Zoltán (2016b): Szemelvények a migráció szabályozásáról. Pécs, AndAnn Kft.
- Kiss Lajos (2008): A Frontex alapszintű képzési programjának bemutatása és hatása az alapszintű határrendészeti képzésre. *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények IX*. Pécs. 335–341.
- Kiss Lajos (2011): A Frontex mid-level képzésének és a képzés magyarországi programheteinek bemutatása. *Magyar Rendészet*, 11. évf. 4. sz. 102–109.
- Kovács Gábor (2008): A határrendészetben ható néhány általános elv fejlődése és változása „Schengen” után. *Magyar Rendészet*, 8. évf. 1-2. sz. 131–144.
- Kovács Gábor (2012): A Nemzeti Közszolgálati Egyetem, mint a közszolgálati képzés bázisa: a jelenlegi helyzetkép, jövőbeni változások, fejlődési tendenciák és kihívások. *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XIII*. 371–379.
- Kovács Gábor (2013): *Az alap- és felsőfokú határőr tisztképzés sajátosságai a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Határőr Tanszékén 2002 és 2008 között. A modernkori magyar határrendészet száztiz éve*. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozat.
- Ritecz György – Sallai János (2015): *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetősége*. Budaörs, Hanns Seidel Alapítvány.
- Ritecz György (2016a): A migráció trendjei és ami mögötte van. *Regio*, 24. évf. 2. sz. 109–139. Forrás: regio.tk.mta.hu/index.php/regio/article/view/115 (2017. 12. 14.)

⁴³ Varga (2015) 231–240.

⁴⁴ Varga (1996)

⁴⁵ Kovács (2012), Kovács (2013)

- Ritecz György (2016b): A tömeges migráció és/vagy népvándorlás ürügyén – A kialakult tömeges migráció katalizátorai. In Deák József – Gaál Gyula – Sallai János szerk.: *A toll sokszor erősebb, mint a kard.* Budapest, NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. 174–189.
- Szabó József – Dr. Bakondi György – Dr. Sándor Vilmos szerk. (1993): *A magyar határőrség a rendszer-váltás folyamatában.* A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata. Budapest, BM Kiadó.
- Varga János (1992): *Ideiglenes tevékenységi formák és kötelekek alkalmazásának jelentősége az államhatalom őrzésében, a vezetősükre való felkészítés helyzete és feladatai.* Doktori értekezés. Budapest, ZMKA Tudományos Könyvtár.
- Varga János (1996): A képzés lehetőségei a bonyolult helyzetekben folytatott tevékenységek vezetésére való felkészítésben. *Főiskolai Figyelő*, 7. sz. 63–72.
- Varga János (1999): A nemzeti biztonsági stratégia és a határőrizet. *Főiskolai Figyelő* 2. sz. 27–37.
- Varga János (2011): A határrendészeti kutatások új kihívásai. In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán szerk.: *Tanulmányok a „Rendészeti kutatások – a rendvédelem fejlesztése” című tudományos konferenciáról.* Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XII. Pécs, Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport. 195–204.
- Varga János (2015): A nemzetközi együttműködés lehetőségei az illegális migráció rendőrségi kezelésében. In Hautzinger Zoltán szerk.: *Migráció és rendészet.* Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat. 231–240.

Jogforrások

- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex)
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1624 rendelete (2016. szeptember 14.) az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak Az Európai Unió 2010-2014 közötti belső biztonsági stratégiájáról szóló végrehajtási zárójelentés. Brüsszel, 2014. 06.20. COM (2014) 365 final
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. Az Európai Migrációs Stratégia. Brüsszel, 2015.5.13. COM (2015) 240 final
- Frontex: Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding VOL.I.; Frotex, Warsaw
- Frontex: Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding VOL.II.; Frotex, Warsaw
2006. évi CI. törvény az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezmény kihirdetéséről.
2006. évi CIII. törvény az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyve kihirdetéséről

Internetes források

- www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2015/04/23-special-euco-statement/ (2016. 12. 03.)
- www.unhcr-centraleurope.org/hu/hirek/2016/ujabb-rekord-szinten-a-menekultek-szama-a-vilagon-minden-113-ember-erintett.html (2016. 12. 04.)
- www.europol.europa.eu/about-europol/european-migrant-smuggling-centre-emsc (2016. 12. 03.)
- ORFK www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet (2016. 11. 04.)
- www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/halalfurgon-harom-oran-belul-megfulladt-a-71 (2016. 12. 03.)
- www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_hk_2015.12.pdf (2016. 11. 04.)
- ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/infographics/index_en.htm#08012624-8ad359ff/c_ (2016. 12. 10.)

ABSTRACT

People Smugglers vs European Union and Hungary

VARGA János

With the emergence of mass migration into the EU, the activity of people smugglers has also increased, coupled with the significant growth of the profit they gain. People smuggling is a serious crime, which is typically carried out by international organised criminal groups. The study investigates the international legal bases and the political documents of combating people smuggling. Based on statistical data, it presents and analyses its position in the global scene, in the European Union and in Hungary. It draws the conclusion that the intensity of people smuggling will further increase in the future.

Keywords: *migration, international organised crime, people smuggling, migrant smuggling*